

Smotra Dalmatinska

Dodatak „Objavitelju Dalmatinskomu“

(La Rassegna Dalmata)

Cijena je na godinu „Objavitelju Dalmatinskomu“ i „Smotri Dalmatinskoj“ za Austro-Ugarsku Kr. 15.—; samom „Objavitelju Dalmatinskomu“ Kr. 8.—; samoj „Smotri Dalmatinskoj“ Kr. 10.—; Na polugodište i na tri mjeseca plaća se surazmjerno. Pojedini brojevi stoe 20 para, a zastareni para 30.

Pitanja za predbrojbu, uz koja nema dotičnih svota, ne će se ni u kakav obzir uzeti; pitanja za uvršte, uz koja nema prilične preplate, biti će površena. — Preplate se šalju poštenskim naputnicama. — Rukopisi se ne vraćaju. — Neplaćena se pisma ne primaju. — Pisma i novice treba šaljati Uredniku Objavitelja Dalmatinskog u Zadar.

IZLAZI SRIJEDOM I SUBOTOM

RAT.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

Izveštaji austrijsko-ugarskog glavnog stana.

BEČ, 3. Službeno se javlja:

3. augusta 1918.

Talijansko bojište:

Na mletačkoj plavičkoj fronti nastavlja se živahnja borbenja djelatnost. Dana 31. p. m. poginu junački zračnom boju na jugo-zapadu jedan od naših najuspješnijih napadnih letilaca, natporučnik Franz Link-Crawford.

U Arbaniji:

Stekosmo novo zemljilišta i s obe strane gornjeg Devolja.

BEČ, 4. Službeno se javlja:

4. augusta 1918.

Talijansko bojište:

Na visoravni Sedam Općina bježu više puta odbijeni englesko-francuski izvidnički zagoni. Na Dosso Alto uspije neprijatelju da nakon jakih artiljerijske vatre, piodre u neke dijelove naših pozicija.

U Arbaniji:

Na liniji Berat-Fieri neprijatelj iznova zauzebi poziciju. Na gornjem toku Devolja neprijatelj bje u bojevima potisnut dalje.

BEČ, 5. Službeno se javlja:

5. augusta 1918.

Talijansko bojište:

Nije nigdje bilo ovečih bojeva.

Poglavlja generalnog štaba.

Izveštaji njemačkog velikog glavnog stana.

BERLIN, 3. Wolff Bureau javlja:

Veliki glavni stan, 3. augusta 1918.

Zapadno bojište:

Jugo-zapadno od Uperne uzbismo jučer iz jutra jak engleski djelimični napad.

Vojna skupina njemačkog nasljednika prijestola:

Veliki uspjesi armije generala Böhna u bici dana 1. o. g. pridonijeli potpunom uspjehu jučer izvedenih kretanja. Do 11 sati prije podne tukla je mjestimice neprijateljska artilerijska vatra naše staro bojno polje. Neprijateljski pješački i konjički odijeljci pratili su krvavu i opreznu četu našeg pretpolja, koje poslagano uzmicašu. U malim bojevima zadadosmo neprijatelju znatnih gubitaka. U uspješnim bojevima u Champagni sjevero-zapadno od Souaina uzbismo nekih 100 ljudi.

BERLIN, 4. Wolff-Bureau javlja:

Veliki glavni stan, 4. augusta 1918.

Zapadno bojište:

U noći artilerijska djelatnost oživje jugozapadno od Uperne i s obe strane Somme. S obe strane Alberta povukosmo, a da nas neprijatelj nije na to nagnao, na istočnu obalu Ancre naše straže, koje su stale zapadno od rijeke.

Knjige Jugoslavenske akademije.

(Dostavak i svršetak).

I drugi veći prinos u ovoj knjizi (131 strana), naime Topografski rječnik gospodjanskog kotara od R. M. Grujića, zaslužuje iskrenu hvalu.

To je, ako se ne varimo, prva naša radnja ove vrste, a obragjena je zdušno i točno, pa će dobro doći i geografima i filologima i prirodnjacima i historicima, a poslužiti će i upravnima i inžinjeringu. Mi možemo samo željeti, da bi svu našu krajevištu prije bili sličan topografski rječnik. — Ostala sadržina ovog „Zbornika“ sastoji se različitim manjim folklorističkim prilogom, Klarić, Vl. Arbačić, P. Bogdanić-Bijelić, A. Liniardović i L. Krmplić, dok R. Strohal nastavlja svoje „Prilike“ iz stare hrv. glagol. knjige.

U kolekciji „Djela Jugosl. akademije“ izdane su ove godine (osim Jagićeva „Križanića“, o kojem ćemo posebice izvestiti) dvije knjige. Prva je od njih: „Psalmi Daviđovi fra Luke Braćaninu“, koji je za štampu priređio po originalnom rukopisu od god. 1598. dr. Petar Karlić. Ime fra Luke Braćaninu, koji se je obiteljskim imenom zvao Pallavicino (pojekom Talijan, ali od sasvim pohravene loze), dolazi sa prvi put u našu književnost zajedno s njegovim vršnim čakavskim proznim prevodom Daviđovih psalama, koji su u staroj našoj literaturi više puta u stihovima prevognjeni. Marlivi naš književni historik, g. Karlić, napisao je u uvođenju o Luki sve, što je mogao pribратi o njemu, a točno je prikazao i njegov rukopis, koji se našao

Skupina vojske njemačkog nasljednika prijestola:

Nije bilo bojeva. Na Aisni, sjeverno i istočno od Soissons i na Vesle u borbenom smo dodiru sa neprijateljem.

BERLIN, 6. Wolff Bureau javlja:

Veliki glavni stan, 6. augusta 1918.

Zapadno bojište:

Skupina vojske nasljednika prijestola Ruprechtova:

U Flandriji, sjeverno od Alberta i s obe strane Somme neprijateljski su zagoni odbijeni. Sjeverno od Montdidiera povukosmo svoje čete, koje su se nalazile na zapadnoj obali Avre i Dombacha, iza ovog odsječka, a da nas neprijatelj nije na to prignao. U malim preduzećima jugo-zapadno od Montdidiera zarobimo nekoliko ljudi.

Skupina vojske njemačkog nasljednika prijestola:

Na Vesle djelatnost vatrom. Bilo je uspješnih bojeva na pretpolju južno od Condea i zapadno od Reimsa. Pošto odbiše neprijateljske djelimične zagine, naše se zalažimo ukloniti jačem neprijateljskom napadu na Fisnes, prema zapovijedi, na sjevernu obalu Vesle.

Vojna skupina vojske Albertova:

Zapadno od Moeselle, u srednjim i gornjim Vogezima neprijateljski zagoni bježu odbijeni. U Sundgau zarobimo, u jednom svom preduzeću, nekoliko ljudi.

Prvi general, kvartermajstor Ludendorff.

Ludendorff i Hindenburg o zadnjim bojevima u Francuskoj:

BERLIN, 3. Ludendorff je primio ratne dopisnice njemačkih novina, kojima je rekao: Ovaj put naš plan za strateški napad nije uspio; ograničio se na taktički uspjeh. Neprijatelj nam uručao dana 15. jula; na to prekinimo operacije već dana 16. jula navečer. Mi vazda nastojimo da prekinemo svaku preduzeću, čim to zahtijeva uzljudnih Žrtava. O Fochu reče Ludendorff: Njegov plan bježi bez sumnje, da probijanjem u bok prešiće cijeli oblik naše fronte južno od Aisne. Ali prokušano vodstvo sedme i devete armije bilo je na to potpuno spremno. Neprijatelj pretrpi vrlo teških gubitaka, te američku pojačanja i afričke pomoćne čete osjetno nastradaše. Dana 19. jula o podne vladali smo sasvim položajem pa ćemo s njim i dalje vladati: Zemljište što naustisimo ostavljamo da neprijatelju prema planu. Mi imamo pouzdanja danas kao i prije.

Hindenburg, koji je na to uzeo riječ, povali slijede vrline njemačkih četa, te reče: Prenijeli smo bojeve na povoljno zemljilište, da olakšamo četama uvjetje za bor i život. Svi mi želimo mir, ali to mora biti čestan mir; takav će i biti. O tome samu tvrdio uvjerjen.

Francuski vojni izveštaj.

BERLIN, 3. Francuski vojni izveštaj dana 2. o. m. javlja: Napadi što su naši i savezničke čete već od dva dana izvele na fronti sjeverno od Marne, postiglo su potpuni uspjeh. Nijemci bili su prinuđeni, da napuste obrambenu poziciju između Fére en Tardenois i Ville en Tardenois te da pospješiće svoje uzmicanje. Na našem lijevom krilu čete prodriješe u Soissons. Više na jugu one pređe preko cijelog toka Oise. U središtu, sjeverno

u arkivu sv. Mihovila u Zadru, te metudu svoje transkripcije, koja se vrlo lako čita. Osobito zanimiva knjiga za hrv. filologe! — Drugo je djelo „Gustoča žiteljstva kraljev. Hrvatske i Slavonije“ od dra. Milana Kresera, veoma ozbiljna statistička rada, kojoj je osobito drugi dio važan za sve one, koji hoće da se temeljito bave proučavanjem naših socijalnih i privrednih (naročito agrarnih) prilika.

I historijskih dokumenta izdala je ovaj put Akademija čitavu pregršt, naime dvije krupne knjige svojih „Monumenta“. Kao 40. knjigu publicirana su „Monumenta Habsburgica“ (volumen III.) pod redakcijom Emilia Laszowskoga. Gragia teče u ovoj knjizi od 1540. do 1554., a pošto ima u njoj 458 akata, viđi se da je ta gragia za samih četraest godina obilata. Isprave se odnose na Hrvatsku za vladanja kralja Ferdinanda, i to od smrti Ivana Zapojle (21. srpnja 1540.) do uklijučivo 1554. Izdavač je ostao vjeran svojoj dosađnjoj metodi, te iznosi i isprave, koje su na oko manje znatne, no koje ipak osvjetljuju i intimiziraju tumače historijske činjenice. Gragia potječe iz arkiva u Zagrebu, Beču i Budimpešti, a nešto je imao i iz dosađnijih štampanih zbornika, koji su već teško dostupni. Većinom je u latinskom jeziku, ponešto u njemačkom. Za gourmande bi vrijedno bilo da ovaj njem. jezik iz 16. stoljeća isprobode sa čakavsko-hrvatskim jezikom gore spomenutog fra Luke iz istog stoljeća, pa da se čude razvitku našeg jezika prema njemačkom u onom stoljeću. — Druga je knjiga „Monumenta“ (41.) važna edicija „Hrvatskih saborških“ (svezak 4.), koja uređuje Ferdo Šišić. Obuhvat gragiju od 1578. do 1608. s naknadnim dodacima za godine 1573.–1605. (u svemu 256 brojeva), koja potječe iz arkiva u Zagrebu, Beču, Budimpešti, Körmenu i Monyorókeréku. Kako u knjizi Laszowskoga tako je i u Šišićevu kronologiski označen sadržaj svih akata, a uz to je još indeks imenih i mjestih. Samo još uvijek čekamo na onu uvodnu historijsku radnju o djelatnosti hrvatskih sabora, za koju nam je g. Šišić obećao u prvom svesku svoje zbirke, da će priopćiti u drugom svesku, a koje bi intelligentnu publiku, nenaviklu čitati latinski, uvelike interesovala. Nadajmo se da ćemo je skoro dobiti. — U ovu grupu Akademijских knjiga pripada i „Index“ (nastavak i svršetak) diplomatičnoga zbornika (str. 609–728), kojim se omogućuje brža praktična upotreba zbornika.

spisi“ (svezak 4.), koje uređuje Ferdo Šišić. Obuhvat gragiju od 1578. do 1608. s naknadnim dodacima za godine 1573.–1605. (u svemu 256 brojeva), koja potječe iz arkiva u Zagrebu, Beču, Budimpešti, Körmenu i Monyorókeréku. Kako u knjizi Laszowskoga tako je i u Šišićevu kronologiski označen sadržaj svih akata, a uz to je još indeks imenih i mjestih. Samo još uvijek čekamo na onu uvodnu historijsku radnju o djelatnosti hrvatskih sabora, za koju nam je g. Šišić obećao u prvom svesku svoje zbirke, da će priopćiti u drugom svesku, a koje bi intelligentnu publiku, nenaviklu čitati latinski, uvelike interesovala. Nadajmo se da ćemo je skoro dobiti. — U ovu grupu Akademijских knjiga pripada i „Index“ (nastavak i svršetak) diplomatičnoga zbornika (str. 609–728), kojim se omogućuje brža praktična upotreba zbornika.

Još ćemo spomenuti, da je megju sada izdanih knjigama i nova sveska (35.) monumentalnoga „Rječnika hrv. ili srp. jezika“, koja je znatno opsežnija od dosađnijih i u kojoj opažamo pogledjekom zgodnju reformu tekstu uređnika dr. T. Maretića, pa smo tako došli do začinje ovogodišnje edicije.

To je 24. knjiga zbornika „Starci pisci hrvatski, a u njoj su: „Djela Inacijija Grgića (Ingrata Grgića)“. Vrlo krupnu I. knjigu (str. 100 + 616) Grgićevih djela priređio je za štampu vrlo uvaženi naslijednik Jagićev u bečkom sveučilištu M. Rešetar, s onom naučnom skupoloznošću, kojom se odlikuju svi njegovi radovi. Rešetarovo je Akademijsko izdanie uopće prvo skroz kritično izdanie

od Ourqua napredovasmo znatno. Više na istoku u našim je rukama Coulonges, četiri kilometra sjeverno od Meuniereske šume. Na desnom krilu zauzemosmo Goussancourt, Villers-Agron i Ville en Tardenois. Na ovoj dijelu fronte pomaknusmo naše linije na opću liniju Vezilly-Thierry.

Englesko napredovanje u Rusiji.

MOSKVA, 4. Kako se službeno saopćuje, jučer su Englezi zaposjeli Onjegu. Onjega leži 200 vrsta južno od Kema, a 150 vrsta od Arhangelske. Osvajanje Onjega daleko znači velik napredak u prodiranju Engleza prema Arhangelsku.

MOSKVA, 4. („Izvješće“) javljuju: Otok Mudin pade pošto se branio. Vatra engleskih krstarica raznrasla jednu bateriju. Sovjetske se čete povuku prema Arhangelsku.

MOSKVA, 4. („Izvješće“) pišu u uvodniku o osnovama englesko-francuske buržoazije, da uguši sovjetsku republiku pohodom sa sjevera, istoka i jugoistoka. Ova se paklenjska osnova ne smije oživotvoriti. Sovjetska republika mora upeti sve sile, da raskida lance, kojima englesko-francuski imperializam hoće da sputa našu slobodu. Nema važnijeg zadatka za sovjetsku republiku.

MOSKVA, 4. („Pravda“) javlja, da Englezi s krstarica bombardiraju Arhangelsk. List donosi na čelu ovaj proglašen: „Topovi engleskoga kapitalizma bombarduju Arhangelsk sovjetske. Oni će vatrom razoriti i radničke četvrti u Moskvi, ako ne uništimo čehoslovačke odjele engleskoga stožera.“

MOSKVA, 4. („Pravda“) pišu u uvodniku o osnovama englesko-francuske buržoazije, da uguši sovjetsku republiku pohodom sa sjevera, istoka i jugoistoka. Ova se paklenjska osnova ne smije oživotvoriti. Sovjetska republika mora upeti sve sile, da raskida lance, kojima englesko-francuski imperializam hoće da sputa našu slobodu. Nema važnijeg zadatka za sovjetsku republiku.

MOSKVA, 4. („Pravda“) pišu u uvodniku o osnovama englesko-francuske buržoazije, da uguši sovjetsku republiku poh

Afrikanska fronta:

Živahna artiljerijska i letjelička djelatnost. Istočno od Tripolja neprijateljska se letjelica sruši u more; oni koji su na njoj bili, zarobljeni su. Dana 24. jula neprijateljske letjelice bombardovau Misrat; dvije neprijateljske torpede tukle su obalu, a da nijesu načinile kvara ili štavu.

Izvještaj bugarskog glavnog stana.

SOFIJA. 4. Glavni stan, 3. o. m.:

Kod gornjeg toka Skumbija naše straže rastješene vatrom jak odjeljak francuske pješadije. U okolini Bitolja ne mahove prilčno živahna djelatnost vatrom s obe strane. Južno od Huma obostrana žestoka artiljerijska vatra.

SOFIJA, 5. Glavni stan, 3. o. m.

U gornjoj dolini Skumbija naše straže rastješene vatrom jak odjeljak francuske pješadije. U obliku Černe neprijateljski jurišni odjeljici pokušaše da se primaknu našim opkopima sjeverno od Makova, ali bježu bombama rasprišeni. Zapadno od Dobropolja kratki napadi vatrom s obe strane. Južno od Huma više grčkih satnija doprije, pod zaštitom žestoke artiljerijske vatre, na više mesta do zapreka pred našim pomaknutim opkopima. Naša ih artiljerija stade tući i pješadija rasprši ih sasvim protunapadom i zadade im osjetnih gubitaka.

U Arbaniji.

Naš prikaz o talijanskim pothvatima.

Stan ratne štampe, 3. o. m.

Iz stana se ratne štampe javlja:

Početkom srpnja odlučio se je general Diaz, da iznenadi talijansku javnost na veliko zamišljennim ofenzivnim pothvatom na sporednom ratištu, u Arbaniji. Vrhovni zapovjednik Italije pokušao je u Arbaniji, da pomoći čilim pričuva i francuskim pomoćnim sila, izvede pothvat i postigne uspjeh, koji mu nije bio priušten na Dviju. Početni uspjeh prividno je mnogo obecavao. Naša rječna obrambena linija povukla se je sa donje Vojuše i u jugoistočnom području Berata sred sveudiljnih bojeva u priregjene defenzivne položaje, sjeverno od ovoga grada. Talijani su međutim uzdal na prezaši svoje sile u drugoj polovici srpnja, da probiju našu liniju sjeverno od donje Semenja u dolini Devolia i u gori Maloje Silovesa. Ovdje su se razbile sve navale o željezni otpor naših četa. Ofenziva, koja je započela pod vrhovnim zapovjedništvom generala pukovnika Pflanzer-Baltina, pružala je četama i voglama priliku, da opet dokaže svoj neslomljeni ofenzivni duh, i to na najslavniji način. Ponajprije smo protjerali neprijatelja preko Kalinu na južnu obalu rijeke Semeni, zatim smo u širokoj napadnoj fronti prenijeli ofenzivnu premenu, posudva sastavljujući otpor Talijana. Tako su naše čete dospjele tik do linije Fieri-Berat. I dalje prema istoku uzmeću neprijatelji. U gorju Maloje Silovesa i s objiju strana Devolia oteli smo mu jurišem važna uporišta. Radost u Italiji zbog početnih uspjeha u Arbaniji, bila je preuranjena, jer smo mi na nju odgovorili tako jasno, ne rječima, već činima. Uspjesi su naših četa veliki, a izvojivali su se sred najtežih prilika. Na jugozapadnoj fronti nastalo je opet liješe vrijeme, pa je tako dne 29. i 30. srpnja opet oživjela borba u zraku. U mnoge bojeve u zraku nije neprijatelj bio kadar da obori niti jednog zrakoplova. Od naših se zrakoplova samo jedan nije povratio sa svojeg pothvata. Naproti tomu su u ši zrakoplovi za dva dana izvojivali 6 pobjeda u zraku. Osim 27. pobjede u zraku, o kojoj smo već javili, i koju je izvojeno natporučnik Linke-Crawford, treba još spomenuti 26. pobjedu u zraku natporučnika pl. Fiale. Značajno je, da je posada jednoga izvidničkoga aparata, u kojem su bili natporučnik Haugher kao motorec, a vodnik Kauer kao pilot, prisilili dva neprijateljska zrakoplova, da su se morali spustiti na zemlju. Sasvim je neistinita vijest talijanskoga službenoga izvještaja, koji je javio, da su dne 30. srpnja Talijani oborili hicima 13 austro-ugarskih zrakoplova. Naš vojni izvještaj od 1. kolovoza, u kojem se javlja o napadu talijanskih zrakoploova na našu uzletišta u Veneciji, mora se još upotpuniti ovim pojedinostima: Talijani su doplovili sa 12 Capronijevih aparata i 40 lovačkih aparat u 7 sati poslije podne. Daša su satnije krenule ravno protiv njih, a da se nijesu odmah digne u vis. Usljed toga je kod neprijatelja nastao tako velik mетеž, da su bon be sasvim promašile cilj, pa više Capronia nije uopće moglo baciti svojih bomba.

Nijemci tuku Pariz iz dalekosežnog topa.

BERLIN, 5. Dariško okružje stalo se iznova tući iz dalekosežnog topa.

Engleske lagje potopljene.

LONDON, 6. Admiralstvo javlja: Drijevozni parobrod «Vanilda» kući na putu bje torpedovan dana 3. o. m. Nestade 123 čovjeka. Neprijateljske mine potopile dana 2. o. m. dva engleska razbijaca, 97 ljudi se utopilo.

Za mir između ruske i finske vlađe.

BERLIN, 3. Na poziv njemačke vlade stigoše amo delegacije ruske i finske vlađe, da vijećaju i sklopo ugovor o miru. Današnju prvu sjednicu otvorili državni podstajnik za spoljašnje poslove Stumm u ime vlade. On izreče nadu, da će se sklopiti pogodbe, koje će zemljama jamiciti prijateljski susjedski život, te zamoli da, kad bi našli na teškoće, neka se njemu obrate. Predsjedatelj finske delegacije ministar Euckel reče da priznaje, da je njemačka vlada svojim posredovanjem pokazala interes za sudbinu i budućnost Finske. Predsjedatelj ruske delegacije Voronskij izjavlja, da će rad dobro urodit, ako se odnosne stranke budu obazirati na trajne, važne interese svojih naroda, a ne na prijelazne političke interese.

Dogovor u Rusiji.

KOPENHAGEN, 4. Prema vijesti «Nationaltidende» iz Helsingforsa, Rusi počele bježati preko finske granice.

KIJEV, 5. Prema moskovskim novinama ima na Murmanu 3000 Srbu.

MOSKVA, 5. Vijeće pučkih povjerenika odbilo je 300 milijuna rubala za pobijanje češkoslovačkih i entitetskih četa na Murmanu.

Ruski državljani, koji dobiju strano državljanstvo, moraju namah krenuti iz Rusije.

U Vologdi otkrivena je proturevolucionarna urota; upašeno je 40 oficira.

Kolera se u Moskvi znatno širi.

Kineske čete u Vladivostoku.

BERN, 6. Do jednog vijesti lista «Progres» u Lyonu, iz Peking-a, kineska je vlada odlučila da odlaže kontingenat kineskih četa u Vladivostok. Sa granice javlja, da je Semenovičeva vojska potučena, te da se moralna povući do na malo vrsta od kineske granice.

Španjolska vlada za udovicu i kćeri bivšeg cara Nikole.

MADRID, 3. «El Sol» tvrdi sa pouzdane strane, da je španjolsko ministarstvo spoljašnjih posala zamolilo kabinetu zaraćenih države, da udovicu i kćeri bivšeg cara Nikole smiju doći u Španjolsku. Da upit dopisnika agencije Havas odgovori ministar predsjednik Dato, da je madridski kabinet doista zapodjeo akciju po kraljevoj inicijativi.

Stanje u Grčkoj.

ATINA, 4. Ministar mornarice osudio je vlasnika brodova Abatopolisa na globu od 10 milijuna franaka, što je protiv zaščita o zabrani da se pronjene zastava trgovачke mornarice, prodao dva parobroda inostranstvu; drugu dvojicu osudio je na globu od 2 odnosno 3 milijuna franaka.

Pašić u Rimu.

LUGANO. Kako «Corriere della Sera» javlja, prispije se srpski ministar predsjednik Pašić u Rim, gdje je vijećao s ministrom izvanjskih posala Soninom. Kako isti list nadalje javlja, otputovalo je Pašić u Nizzu, a prema drugoj verziji u Paris.

U Austriji.

Češki savez kod baruna Hussareka.

BEĆ, 3. Ministar predsjednik barun Hussarek primio je predsjedništvo Češkoga Saveza, zastupnici d. r. Stanjeka, Tušara i d. r. Frantu, u konferenciju o političkim pitanjima koja je potrajala 2 sata. Zastupnici Češkoga Saveza najodlučnije su prosjedovali protiv ustrojenja okružnoga suda u Trutnovu i odvrácali ministra predsjednika, da ne pogje dalje ovim putem. Dovela se je rječ tako-gjer o mnogobrojnim gospodarskim pitanjima.

Uzproruli su češki zastupnici ministra predsjednika i na progone čeških novina, naročito na obustavu «Narodnih Listi» i «Narodni Politike» na progona češke državo-pravne demokracije i čeških socijalnih demokrata, kao i na nova konfirmanacija i lične progone u češkim i jugoslavenskim zemljama.

Željezničari kod baruna Hussareka.

BEĆ, 4. Ministar predsjednik barun Hussarek primio je jučer u nazočnosti ministra željezničara baruna Bahnhsa zastupnike željezničarskih saveza, da sasluša njihov izvještaj o stanju željezničara, i njihovo stajalište prema mjerama, što ih je naumila izvesti vlada. Nakon iscrpne konferencije, u kojoj su željezničari iznijeli svoje poznate zahtjeve, preporučio je ministar predsjednik, da se između zastupnika željezničarskog osoblja i ministarstva željezničara odriži ponovna konferencija, kojoj će prisustvovati takojder stручni izvještitelji ministarstva financija. Svrha će biti one konferencije, da se konačno rasprave sve sporna pitanja.

Povišene poštanske, telegrafske i telefonske pristojbine.

BEĆ, 6. Dana 1. septembra o. g. stupaju na snagu povišene poštanske, telegrafske i telefonske pristojbine. Ukupno povišenje donijeće oko 65 milijuna kruna; prema predračunanim prihodu od 309 milijuna, to bi značilo jedno povišenje od nekih 20 po sto.

UGARSKA-HRVATSKA.

Sankcija izborne reforme u Ugarskoj.

BEĆ, 3. Djelovanje Veličanstvo primilo je danas prije podne ministra-predsjednika d. r. Wekerle-a u posebnu audijenciju. Ministar-predsjednik izvještio je vladaru o tekućim poslovima i ujedno podnio Cesaru i Kralju na previšnu sankciju osnovu zakona o izbornoj reformi, koju su rješile obe kuće zajedničkoga sabora.

Neprilike magjarske djece u Opatiji i Istri.

«Az Est» piše, da je akcija pošiljanja djece u pokrajinu, vrlo ugrožena, jer da magjarska djece, koje se nalaze na letovanju u Opatiji i Istri, u slijed držanja hrvatskog pučanstva ne nalaze dovoljno zaštite i hrane. Vagoni živeža što dolaze iz Ugarske u Istru, budu po tamosnjem pučanstvu oplijenjeni. Radi toga otišla je u Istru iz Budimpešte komisija, koja je odlučila, da se za tri dana uvede red ili će se djece odanle maknuti i smještiti u Magjarskoj na letovanje, dok će se ujedno obustaviti primanje austrijske djece na letovanje u Ugarskoj. U tu je svrhu stigao u Primorje odječni savjetnik Vadney, da stvar istraži, pa će se o tim prilikama podnijeti neposredno izvještaj i kralju.

BUDIMPESTA, 6. Po jednom saopćenju vladinog povjerenika za akciju za dobro djece «Kralj Karlo», vladar u Portoroze, Isoli i Voloskome, gdje djece ljetuju, sasvim normalne prilike; samo kod jednog malog dijela djece, što su smještene u Opatiji i Lovrani, bilo je doista malo pometnje

u ukonačivanju i opskrbljivanju; ali i te su neprilike već uklonjene ili će se što prije ukloniti. Dučanstvo ne pokazuje nikakve antipatične prema magjarskoj djeći. Da su prilike te djece sasvim povoljne, najbolje dokazuju za čudo neznačni broj oboljenja sasvim prijelazne naravi i veselo raspoloženje djece; a i ovo je dokaz da je ono dvije hiljade djece zgodno njegovano.

Cesar se dane nepriskidno izvješćivali o prijekama tog dječeg ljetovanija; čak se govori, da Cesar hoće da se lično uvjeri o dobroručnom stanju djece koja borave na Jadranskom Moru i one koja su po Ugarskoj porazmještena.

Srećom pokazalo se, da spomenute neprilike nijesu tako teške, kako se spоčetka mislio; svakako uzroci će se istraživati.

Zem. gospodarski savjet.

(Nastavak V. br. 62.)

Sutradan, 16. srpnja, držao je gospodarski savjet treći i zadnji sjednicu. Nazočni su, koji su bili na drugoj sjednici, izuzevši nam. savjetnika conte Viscovich-a; tokom sjednice pristupio je c. k. nadzornik prehrane Rittmeister Markovits.

Dastavljao se raspravljanje o nabavi krumpira. Predsjedatelj poziva zapisnicara, da procita brojčavku dalm. opskrbne poslovnice u Beču, koja je taj čas stigla. Prema toj, brzojavci jedan konzorcij, sastavljen od Zadružne banke na Rijeci, Ante Cetinčića, Josipa Kunjašića i Maksu Loebu, između 1500 do 2000 vaguna krumpira franko bordo Rijeka uz cijenu od 75 K po kvintalu, te uz obvezu, da će krumpir dobaviti u dva puta i to prvi put u mjesecima oktobaru, novembru i decembru, a drugi put od mjeseca marta do polovine maja naredne godine.

Zatijem predsjedatelj poziva članove savjeta, da izjave, da li Dalmacija treba ove godine krumpira, koji bi se imali nabaviti na temelju ugovora, te koja bi se količina uopće imala da uveze. Nadzornik Ožanić tumači savjetu, da je ovogodišnja domaća proizvodnja krumpira taman toliko, da će dostajati za sjeme; računa li se dakle za potrošnju 50 kg. na glavu i na godinu (narednom ustanovljenom kvatu), valja nem uvesti najmanje 3000 vaguna krumpira. Dr. Medini opaža, da će potreba, bolje reći potrošnja, zavisiti od cijene; bude li krumpir jeftin, potrošice ga se mnogo, bude li skup, dogodiće se kao i ove godine, gdje su se velike količine krumpira, kupusa, repe itd. pokvarile i morale baciti u smeće, jer se zbog visoke cijene nijesu mogle raspačati. Clan Vuletić nadaljuje, da je pogolovo bilo teško, što su ljudi moralni odjednom pridignuti razmjerno veliku količinu krumpira; gospodar brojne obitelji, nemajući čime platiti krumpir, bio je prinužen da svoju iskaznicu proda drugome. Clan Milić misli, da bi se krumpir, kad bi bili jeftini, doista potrošilo do 3000 vaguna; soga bi trebalo nastojati, da se od ureda za prehranu naroda dobije što više jeftinih rekviriranih krumpira, dok bi ostatak trebalo što jeftinije nabaviti putem ugovora, koji bi se savjetu imali naknadno iznijeti na pretresanje.

Clan Giacasa opaža, da prije svake valje ispitati, da li ponuda Litorale za komisionalnu dobavu krumpira pruža zemlji kakve koristi; čini mu se naime, da Litorale sve terete svaljuje na namjesništvo, dok se svi koristi pridržavaju na temelju ugovora, valja sudeći po lanjskoj liferaciji. Litorale ne pruža garancije, da će tačno ispuniti svoje obveze. To se najbolje pokazalo u pitanju vreća. Nabavljao je morao da položi kauciju za svaku vreću, a društvo se obvezalo, da će tu kauciju povratiti, netom primi natrag vreće; nu kasnije Litorale ne htjede primiti vreću, pozivajući se na klauzulu ugovora, prema kojoj su se vreće morale povratiti do 10. januara; a valja znati da su mnogi primili krumpir tako kasno, da im nije bilo moguće da na vrijeme vrate vreće. Nadalje se društvo Litorale bilo obvezalo, da će drugu (proletersku) liferaciju izvršiti do 31. maja, ali toga se roka nije držalo; te iako je namjesništvo bilo u pravu, kad je odbilo krumpire, koji su stigli nakon pomenutog roka, Litorale je preduzeo sudbeni postupak protiv namjesništva (Izvjestitelj: Namjesništvo nije ništa poznato o takvom sudbenom postupku). Ipak društvo zbog postupka u pitanju vreće ne zasljužuje pouzdanja. Najzad se ponuda Litorale ne može prihvati ni s razloga, što u tvoj nema fiksirane cijene kao lani, nego se cijena krumpira ne može ni po prilici izračunati.

Izvjestitelj Bogdanović, osvrćući se na prigovore g. Giacase opaža, da ne shvaća, na osnovu čega se može tvrditi, da Litorale u svojoj ponudi stavlja sve terete na namjesništvo, dok sebi pridržaje sve koristi.

razne vreće krumpira
osao oko preuzimanja
uto, Litorale je spravno
me sve prazne vreće,
do jedne najmanje
jesništu na raspola-

daju: «Savjet je mimo
ma odbiti, jer je lan-
o povoda tužbama,
er ponuda nije kon-
lako biti tako skupi,
ati. Za prijedlog gla-
sajeta, izuzevi Vu-
je danas stigla nova
da stigne i još koja,
jet pozove do petnaest
Litorala i o svim dru-
ga prijedloga glasuju

an Giacasa predlaže:
poruču načinještu,
ka preduzme korake,
koliko će pokrajina
a da se pokreće o-
se putem trg.-obr.
leži da podnese po-
asno; jednako prima
og clada M. Luxardo:
eka se obveže, da će
jer pokrajina ne
golemi rizik za kalo
om robe iz vaguna

(Sljedi).

VIJESTI

nik dalmatinskog sa-
ziva se u neđelju iz

obrtničke komore

je iznovišni izbor
ikom i Ivana-Dinka
vačke i obrtničke ko-
mice.

imenovalo je u sje-
olu stalnim nađućite-
lju, Travirku Antuna
Sv. Matija (Dobrota),
njelom pučke škole u
om učiteljicom pučke
gatu stalnom učitelji-

tskog biskupa.
ljavi, novi splješki
da stigne u Split
o ustoličenje bit će
na blagdan Velike

Imacije.
ovat će 10 o. inj. na
hrvatskoga sabora o
oni Dalmacije: za-
dan, dr. Smolak i
ci zem. odbora dr.
privatnim vijestim ta
snije.

h paketa.
brzojava u Zadru
eda i s pozivom na
redu određuje se
od prijavnog i skla-
ciju mogu održati, da
če 6 mjeseci u
pošt. reda imaju se
te rok računanja za
sinca 1921. 3. Listo-
a imaju se do dal-

est.
paketni saobraćaj od
uvjeti, za poljske
593, 595, 647, 1056,
poljske poštanske
265, 334, 342, 345,

postojeće uvjeti, od
oštanske urede: 593,
ljen za poljske po-
e zarobljenike

ustro-ugarske ratne
i paketi, a to preko
ili Šiljevac. S obzirom
meta u Rusiju i Če-
sljih zarobljenika, ne
i paketi sigurno stići

i Kralja Karla za-
o naišće 1000 Kr.
restava.

takovih potpora tre-
ime, šarža, vojničko
a rođenja, stalež,
su ova i kako op-
nost, sađašnje bo-
zvanje, dali, kada i
je, pohagao inva-
nosti nego je nastupio
za rad (u %);

čišnje opskrbne pri-
nosti, broj naloga
e slijedilo superar-
olitelja, imućne pri-

like roditelj ili ostale rodbine i dali ga ovi pot-
pomažu; ima se osim toga navesti način, kojim pro-
sitelj namjerava osnovati svoj opstanak, ili trajnu
mogućnost privrede i visinu zaop. neophodnog iz-
nosa; navesti dobivene potpore (gde i kada).

Ratni invalid, kojem treba takove potpore, valja da se obrati «Pokrajinskom povjeren-
stvu za skrb oko ratnih invalida», koji će
ga potpomagati pri sastavljanju molbenice, svjetovat
će ga u svemu što treba, te će staviti prijedlog vrhu
visine potpore (koja će se sastojati u alatima, u o-
dijelima za račun, u nabavi kola, teglećih živina,
komada zemlje i t. d.). Dotičnom invalidu ostaje pak
prosto obratiti se za potporu neposredno «Zakladi
Cesara i Kralja Karla za skrb oko ratnih invalida
u Beču» (Kaiser und König Kriegsfürsorgefond - Wien
- Berggasse 22), ali će u takovim slučajevima na-
stati zakasnjenje, jer pomenuta vlast mora da za-
traži mijenjanje «Pokrajinskog ureda za skrb oko ratnih
invalida».

Nu buđuš srestva, kojima raspolaze zaklada
Cesara i Kralja Karla ograničena, stavlja se na
sreću ratnih invalida, da se sjete svojih oskuđnih
suđurovaca, i tek tada da molbu naprave, ako ih na
to prisili prava oskuđica. Za invalida austrijskog
državljanstva, koji su ozrenjeni, te su u ovom ratu,
uslijed dobivene rane ili bolesti, prama zaključku
povjerenstva za superarbitriranje, postali nespo-
sobnici za rad u mjeri oviem 75%, zaklada je
Cesara i Kralja Karla preuzela akciju, koja ide za
tim, da, darivanjem male kuće za stanovanje na-
pravama potrebitim za vršenje male trgovine ili
obrta, ili nabavom malog komada zemlje, omogući
dotičnom invalidu i njegovoj obitelji trajni opstanak.
Nabavna cijena mijenjanj će se prama prilikama i
pojediničnim pokrajinama, ali neće prekoraci iznos
od kr. 8000.

Za one koji imaju đece na prehranu u Hrvatskoj.

Dogodilo se više puta, da po koja žena ide u
Hrvatsku dignuti svoje đečije, koje je tamo namje-
šteno, pa usput povede i drugu đecu iz svoga mje-
sta ili okolice. — Obično ovakova osoba ne može
ničim da dokaze da je ovlaštena od roditelja dotične
đečje, da ih vodi natrag.

Rađi toga dotični zagrebački ured «SHS» žena
za siročad nije siguran, da li u istinu roditelji traže
natrag svoje đečje. — Da se izbjegne ovim nesu-
glascama, obređeno je, da osoba, koja ima voditi
kući đečije, mora imati potvrdu roditelja, viđenu od
vlasti općine ili župskog ureda, da će natrag đeču.

Moljavaju se gg. župnici, učitelji i drugi pri-
jatelji naroda na selu da ovoj određbi obzname
zanimane roditelje.

Ston za našu siromašnu đečju.

Pišu nam iz Stona, 31. srpnja.

(Njeseča srpnja, u našem mjestu priredile su se
dvije velike svečanosti za siromašnu đečiju. Prva je
bila dne 7 srpnja «Karlov dan», koje je čisti prihod
iznosio oko 8000 K., a druga dne 23 srpnja, t. j.
proslava «Narođnog blagdana», te se je sakupilo
preko 10.000 K. Tako je Ston u mjesec dana do-
prinio ubrojivi troškovi svečanosti — preko
20.000 K u dobrovitne svrhe.

Cucina popolare di Zara.

Dalla Cucina popolare di Zara vennero di-
spensate nel mese di luglio a.c. minestre a pagamen-
to 121.630 oltre a ciò dispense gratuite a
a poveri minestre 13.720. Complessivamente vennero
distribuite minestre 135.350. Alle domeniche alla
minestra venne aggiunta la carne gratuitamente con
una spesa di corone 3787.

Poštanske štedionice u Dalmaciji.

U Dalmaciji je u poštanske štedionice položeno
prošlog mjeseca jula: U štedionički odio: kruna
155.574.12 a povraćeno je kruna 116.881.82. U pro-
met chekima položeno je kruna 10.493.643.24 a
isplaćeno je kruna 4.449.741.33.

Nestalo mu lisenice sa 4000 kruna.

Presvjetlom gosp. saborskog predsjedniku dr.
Ivčeviću na željeznici, na putu od Beča do Rijeke
nestala je lisenica sa gotovinom od 4000 kruna.

Uprava jednogodišnjeg trgov. tečaja u Zadru
javlja, da će se tečaj za narednu škol. godinu
otvoriti početkom oktobra. Ko želi polaziti tečaj
treba da je navršio barem 14 godina i da položi
prijamni ispit iz hrvatskog jezika i računstva. Iz
hrvat. jezika zahtijeva se pravilno čitanje i pišanje
te izragijanje začađa u opsegu jedne gragijske ili
niže srednje škole. Iz računstva pak temeljito i tačno
poznavanje četiri temeljne računa sa cijelim i
decimalnim brojevima te česnicima i njihovo me-
gusobno pretvaranje.

Citulja.

† Eugen Dabčević. Pišu nam iz Dobrote, 28
jula. Dne 26 o. m. poslije kratke, ali teške bolesti
preminuo je čestiti mladić Eugen Dabčević, suđski
pravni vježbenik, jednogodišnji dobrovoljac u c. k.
37 strjeljačkoj pukovniji. Došao je nazad dana kući
na dopust, teško se razbolio i podlegao neumoljivoj
smrti u najboljem cvjetu mlađosti, u nepunoj
29. godini života.

† Dinko Gazzari. Pišu nam iz Hvara, 4 o. m.
U subotu umro je u Hvaru od srđobolje u 51 godini
života pučki učitelj Dinko Gazzari. U mlađosti
služio je u Podgori i u Makarskoj a kasnije u svo-
mu rođenome mjestu. Bio je vrijedan i od svakoga
lubitelja. Uzoran otac odgajao je brojnu obitelj bri-
žljivo i ljubazno. Bio je u zaonje doba predsjednik i
«Kur-Salone».

Pokojnicima dao Bog vječni počinak, a učvilenje
nim obiteljima i naše saučešće.

Trgovačko-pomorski ovlašteni meštar
u Šibeniku.

Pišu nam iz Šibenika, 30. jula.

Gosp. Josip Jadrnica imenovan je trgovačkim
pomorskim meštarom za grad Šibenik i dobio
odluku namještenja, te je već od 23. jula započelo
djelovanje njegovog meštarstva.

Navlastito u današnje doba dobro je koji-
muđrago trgovački posao obaviti preko mešetara,
da bude učinjen u redu.

VIII. Ratni Zajam.

Društvo za potpisivanje VIII. ratnog zajma u Zadru.
Società per la sottoscrizione dell' VIII. prestito di
guerra a Zara.

Potpisaše — Sottoscrissero:

po K 100: Paparellà Spiridione, negoziante;
Katić braća Dušan i Vladimir, trgovci; Berčić Gi-
rolamo, orefice; Babich Emilio, negoziante; Sauli
Arturo, orologario; Giiumi Antonio, farmacista;
Marinovic Francesco, barbitonsore; Cecconi Emma,
negoziante; Mikula E. (Mercur) papirnica; Sasso
prof. Josip; Mialjević Josip, c. k. viši bažarski nad-
zornik; Skarica prof. Stefano; Vezil Domenico i. r.
direttore della cassa provinciale a r.; Rađovani prof.
Trifone; Javor prof. Stevan; Kirchmayer Giuseppe,
farmacista; — po K 200 Borin Antonietta, negoziante;
Cernar Giuseppe, negoziante; Vukuša Josip,
trgovac; Marcellić dr. Dimitrije, posjećnik; Frau-
wallner Josef, k. u. k. Schuldirektor; Preosvećeni
Episkop Branković dr. Dimitrije; Dujmović Vicko,
trgovac; — po K 300: Marcellić prof. dr. Mihajlo;
Herbazar Giovanni, likuorista; — K 400: Škorić Ni-
kola, trgovac; — po K 500: Ledwinka Karlo, zlatar;
Polistina Armando, cappellaio; — K 1000: Drutter
Sara, negoziante. — Ukupno-Assieme: K 6000.

V. Iskaz prinosa zadarskom odboru za ot- premanje đeće u Hrvatsku.

Dr. Mate Harlović, odvjetnik, Zadar K 100,
Božo Frank 10, Josip Pivac, obrtnik 10. Don Šime
Šorić, župnik, Savar 5, Uprava muške pučke škole
u Pagu, sakupila 12.61, Ona pučke škole u Stano-
vima 5, Odbor "Škrb za neobveznjenu sirotinju
optične obrovačke", Obrovac 200, Bonaventura Parić,
armorat, Splet 1000, Čist prihod koncerta Čeških
umjetnika u Zadru 250, Pridoh od izložbe crtanja
učenika hrvatske gimnazije u Zadru 7.20, Dr. Ante
Katalinić, Zadar 10, Dr. Spalatin, Zadar 2, S. Co-
schina, veletržac, Pag 50, C. k. ministarstvo za so-
cijalnu skrb, Beč 5000, Dujam Šegvić, Brodarica na
počast uspomene pok. Vicka Rađoševića iz Novi-
građa 20, Dinko Nardini, pristav, od dobivena oklade
(o ratu) 20, Usve K 6.686.81. Prije iskazano K
25.809.94. Ukupno K 32.496.75.

XIX. Popis

mildara stigli dalmatinskom pokrajinskom povje-
renstvu za skrb oko ratnih invalida u Zadru.
Realka Split kr. 43:60 — ženska pučka škola Šibenik
Novi kog Trogira 10:40 — pučka škola Filipjakov
1:62 — ref. realna gimnazija Šibenik 57:04 — mu-
ška pučka škola Drniš 10:50 — pučka škola Mačići
1:40 — pučka škola Smokvica 4:10 — pučka škola
Stanovi 5:15 — pučka škola Potomje 3:15 — pučka
škola Lastovo 8:28 — Gimnazija Šibenik 55:50 —
D. Slavomir Vuletin Beč 20 — I. i M. Jelanić Sa-
rajevo na počast usp. Petra Benzonu iz Imotskoga
10 — pučka škola Vrbnje 11:80 — pučka škola Šimovica
3:01 — ženska škola Hvar 6:83 — ženska
škola Milna 5 — ženska škola Novi kod Trogira
10:30 — pučka škola Filipjakov 0:50 — Gimnazija
Split 66:89 — trgovalčka škola Split 45 — ženska
pučka škola S. Dom. Kočula 5 — ženska pučka
škola Podgora 2:04 — muška pučka Škola Pag 13:83 —
pučka muška škola s tal. nast. jezikom Zadar 12 —
pučka škola Podi 2:50 — pučka škola Lastovo
6:04 — ženska škola Arbanasima 4:22 — ženska puč-
ka škola Imotski 2 — optiča pučka škola Obrovac
kod Sinja 6:34 — pučka škola Hrvatci kod Sinja 6 —
pučka škola Pijavčino 4:50 — ženska optiča puč-
ka škola Blato 19:81 — hrv. gimnazija Zadar 80:16 —
pučka škola Vrućica donj. 4:30 — pučka škola
Trpanj 4:26 — pučka škola Tivat 11:22 — pučka
muška škola Ercegnovi 16 — ženska pučka gragi-
škola Korčula 6 — muška gragi. i pučka škola Korčula
5:05 — pučka škola Vrnik kod Korčule 3:30.

Zem. ured c. k. austr. zaklade za vojne ud- dice i siročad te skribi za đečju i mlađež.

U karist fonda za udovice i siročad u ratu
pograničnih dalmatinskih vojnika dorađivali su: Lina
Perlina kr. 50, Ivan Meleđa kr. 20, Joso Čorak kr. 20.

Promet i trgovina.

Poštanski saobraćaj u Bukovini.

U Bukovini preuzeli su saobraćaj vrijednosnih
pisama poštanski ured Kamenka Buč. listovni i
ograničeni paketi saobraćaj: Satulmare, ograničeni
paketi: saobraćaj Bad Lopuszna, listovni, novčani i ograničeni paketi saobraćaj, te onaj
vrijednosnih pisama Balkout.

Poštanski saobraćaj u istočnoj Galiciji.

U istočnoj Galiciji preuzeli su listovni sa-
obraćaj poštanski uredi: Tarnoruda i Hlibow, novčani
saobraćaj Luka Mala, te privatni brzojavni
saobraćaj Barrys b. Monasteryska, Rudnik b.
Šingatin i Halic. Poštanski je ured Wysuczka
obustavio novčani saobraćaj.

Književnost i umjetnost.

Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti

prihvatala je u svojoj skupnoj sjednici od 21. srpnja
o. g. ove radnje za štampu u svojim izdanjima:
za "Rad": dr. J. Hadži, Shvatanje, sifonofora: Jan
de Vries (Utrecht), Vrste ravnih involucija sa
konzervativnim grupama: Vl. Dukat, Lovren

OPĆINSKA ŠTEDIONICA u OBROVCU

Ulošci : 31 jula 1918 K 368.222:70

Ukamačuje uloške koncem svakoga polugodišta sa

5% čistih

Za uloške jamči općina obrovačka sa svom poreznom snagom i cijelom svojom imovinom.

Pod državnim je nadzorom.

Uživa popularnu sigurnost, te se po tome primaju na priplod maloljetnički, sirotinjski i crkveni polozi.

Rentovni porez plaća štedionica iz vlastitog.

JOSIP JADRONJA - ŠIBENIK

Zastupstva za špeditorske poslove: Zadar, Split, Sarajevo, Dubrovnik, Kotor, Trst, Rijeka, Prag, Drinopolje, Aussig, Beograd, Braila, Brno, Buchs, Budimpešta, Carigrad, Hamburg, Lindau, Rotterdam, Solun, Frankfurt, Beč.

Preuzimlje narudžbe svakovrsnih pečata iz gume i mjedi za pečatni vosak uz tvorničku cijenu. Brza izradba.

Interesantna novost!

za sve postolnice, postolare i t. d. uklanjanje sve
mane drugih zaštitnih i nadomjesnih poplata

Gibljiv-elastičan poplat od pletene željezne žice
nevidljiv pričvršćen na postol. Tih, lagan hod.
Puzanje isključeno. Može se lako pribiti i
odalečiti nakon istrošenja.

Najbolja, najtrajnija
zaštita za poplate.

Prolizgaj se u 9 različitih
veličina f. j. u Br. 30, 32, 34,
36, 38, 40, 42, 44 i 46.

Cijena pojedini paru uklju-
čivo vijke za pricvršćivanje
Kr. 5.20.
Grosistima i preprodavačima znani poplati

Parovi šalju se na uzorak uz pouzeće
Kr. 5.50 uključivo poštarnu i pakovanje
ili uz isplatu unaprijed.

Isključiva prodaja za Dalmaciju, Bosnu-
Hercegovinu i Istru kod turtke
BRAĆA KLEIN - ZADAR (Dalmacija).

Fratelli Mandel & Nipote

BANCA CAMBIO-VALUTE - ZARA

ACQUISTA E VENDE ogni sorta di effetti pubblici
Cartelle di lotteria, monete secondo il listino di
giornata. Raccomandabili: Lettere di pegno 4 1/2
del Credito fondiario dalmato Obbligazioni provi-
vinciali dalmate 4%. Lettere di pegno 4 1/2 o
4% della Banca Commerciale di Budapest. —
Lettere di pegno della Cassa di risparmio di
Budapest 4%. — Prestito ferroviario Bulgari
al 6 e 5%. — Obbligazioni ferroviarie della
Bosnia-Erzegovina 4 1/2%.

ACCORDA SOVVENZIONI sopra Carte di Valore
all'usuale tasso d'interesse.

CEDE Cartelle di lotteria, verso pagamento a rate
mensili. — Raccomandabili: Città di Vienna 1874
Vinc. princ. Cor. 400.000, in rate mensili di Cor. 20.

Credito fondiario Austriaco 3%. Vinc. princ.

Cor. 100.000, in rate mensili di Cor. 10.

Credito Mobiliare Aust. 1858. Vincita princ.

Cor. 300.000, in rate mensili di Cor. 20.

Banca Ipotecaria Ungherese 4%. Vincita

princ. Cor. 70.000, in rate mensili di Cor. 10.

Lotti Turchi 1870 da f.chi 400. Vinc. principale

f.chi 600.000, in rate mensili di Cor. 8.

Gruppo Croci rosse Austriache, Italiane ed

Ungheresi. Vincita princ. Cor. 125.000, in rate

mensili di Cor. 6. Singole cartelle Cor. 2 ecc.

ACCETTA versamenti di denaro fissi e in Conto

Corrente, con restituzione senza preavviso, verso

un interesse annuo di 4%.

RILASCIÀ Assegni bancari sulle principali nazioni

d'Europa e s'incarica di tutte le operazioni

d'incasso, versamenti e simili richieste dei

propri clienti, senza alcun i spesa.

ASSICURA Cartelle di lotteria e Obbligazioni contro

la perdita derivante dall'ammortizzazione, alle

condizioni generalmente stabilite.

ASSUME Assicurazioni nei rami: Incendi, Vita,

Accidenti Furto con incasso, quale Agenzia Principale delle Assicurazioni Generali di Trieste.

Naklada školskih knjiga i dopisnica

Skladište papira i kancelarijskih potrepština

MERCUR & Mikula - Zadar, ulica sv. Vida 11.

Nugja: Umjetničkih dopisnica i Ljubavnih od 12 do 30 h. — Školskih potrepština osobito Zadaćnica. — Listova, Kuverata i Računa štampanih za trgovce. — Feldpost 1000 komada Kr. 12. — Cigaretnog papira: Waldes II. 100/80 Kr. 16. — I. 100/60 Kr. 18. — Special (kao Job i Club) 100/100 Kr. 17. — Samum II. 120/80 Kr. 18.

Fotografskih potrepština. — Trgovačkih knjiga svake vrsti i veličine.

Emailliranih tablica
za groblje
sa i bez fotografije

„MAGNET“

žepne lampe
svijetle bez baterije.

— za dućeve i za urede. — Električna Baterija K 3.
komplet K 6.

Novosti! Slika N. V. Cara KARLA I. u bojam, veličina 73×50, Kruna 3-50.
Okvira svake vrsti i veličine jeftino. — Spaga od papira od 1/2 do 6 m/m
POTPLATE od kože za postole, samo za trgovce i postolare na veliko.

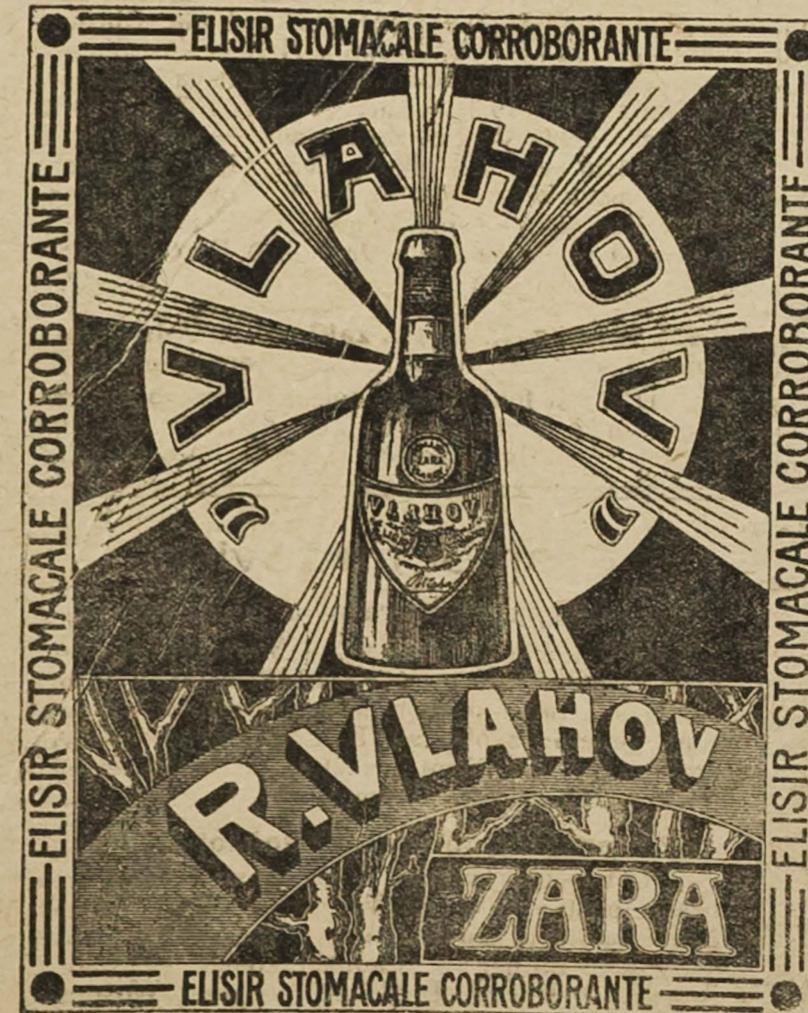
Oglas.

Općinska štedionica u Benkovcu ukamačuje sve štedioničke uložke od 15. prosinca 1916. do daljnega sa 4% (četiri posto) čisto, što se ovime do sveopćeg znanja stavlja.

ODBOR.

Modre galice
98%

prodaje na malo i na veliko
Aleksandar Kovačević - Zadar
na staroj obali (magazin Tripolić).

Traži se naučnik za
fiskaru.

Cercasi apprendista per
tipografia.

Acetilenskih lampa i gorila
(beccucci)
osobito u aluminium za ribanje
Kartica za mastiti robu
svake vrsti i boje.
Sapuna za pranje komad Kr. 2.50.
Sapuna od mirisa " 3.50.
Četaka (Bruškina) " 3.20.
ZASTUPSTVO - ZADAR
Poštanski pretinac 74.

„BLANKA“

Izvršujem naručbe najmanje jednog cijelog originalnog sanduka od 200 komada po okolo 20 dkg. - dok
zaliha traje - po Kr. 55 svaki sanduk franko ovdje, i to samo ako mi bude unaprijed dostavljena odnosna svota.

MARCELLO PATTIERA - Zadar.

Držim na skladištu još malo sanduka njemačkog surogata
sapuna BLANKA, koji potpuno nadomjestuje obični sapun.